

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief 57

Maatschappelijke Ontwikkeling en Dienstverlening

Helmond, 13 juli 2016

Onderwerp: update dossier vluchtelingen

Zaaknummer:

Uw kenmerk:

Telefoon.:

Uw brief d.d.:

Geachte leden van de gemeenteraad,

Via deze weg willen wij u, vlak voor het zomerreces, op de hoogte brengen van de laatste ontwikkelingen inzake het dossier 'vluchtelingen'. In deze brief berichten wij u over de landelijke instroom van vluchtelingen, het onderzoek van het COA naar de drie aangedragen locaties in de gemeente Helmond, als ook over ons standpunt ten opzichte van de komst van een mogelijke opvanglocatie op Landgoed Gulbergen.

Ontwikkelingen binnen de instroom van vluchtelingen

Zoals bij u bekend is het beoogde aantal van 'maximaal 500 vluchtelingen' in Helmond afkomstig uit cijfers binnen de Brabantse Aanpak. Specifiek werd daarin, op basis van het principe van evenredigheid, een aantal van 505 vluchtelingen aan Helmond toegewezen.¹ Dit aantal is een afgeleide van het totaal aantal van 14.000 opvangplaatsen in heel Noord-Brabant (op basis van een landelijk totaal aantal van 93.000 vluchtelingen). Mede door enkele mediapublicaties, met daarin de cijfers van de vluchtelingeninstroom per maand, zijn de afgelopen weken vanuit vele kanten vraagtekens geplaatst bij de gehanteerde aantallen. Binnen Helmond heeft de VVD-fractie op 2 juli jl. raadvragen gesteld, onder meer over dit thema.

Afgelopen week is tijdens een bijeenkomst in 's-Hertogenbosch door alle Brabantse burgemeesters met de Commissaris van de Koning en een afvaardiging van het COA gesproken. Hier is concreet aangegeven dat het aantal van 93.000 vluchtelingen in 2016, mede vanwege de vooralsnog geslaagde deal tussen de Europese Unie en Turkije, niet zal worden gehaald. Daarmee wordt afscheid genomen van een door een ambtelijke werkgroep van het Ministerie van Veiligheid & Justitie (V&J) opgestelde schatting (die overigens bestuurlijk nooit door het kabinet in concreet beleid is omgezet). Tegelijkertijd is echter benadrukt dat Nederland goed voorbereid moet zijn, mocht de instroom later in 2016 (of 2017) alsnog sterk toenemen. "Wie nu met alle plannen stopt, is kortzichtig", aldus de CdK. Concreet geeft het COA het volgende aan:

- Vanwege een lagere instroom zijn vooralsnog niet alle aangeboden locaties nodig. Voorbeeld hiervan is de noodopvanglocatie in Veghel. Deze zal op korte termijn niet worden geopend.
- Door de ruimte in de tijd gaat bij het onderzoeken van locaties kwaliteit nu voor kwantiteit. Hierdoor kan kritischer naar de geschiktheid van mogelijke locaties worden gekeken.
- Locaties die al volledig of bijna rond zijn, worden ingericht als opvangplek. Bij locaties waar het COA nog niet in dit stadium is beland, zal het traject in september 2016 nader worden bekeken.

¹ Brabantse Aanpak Opvang Vluchtelingen. *Verdeling opgave opvang asielzoekers naar gemeenten, subregio's, RRO's en Veiligheidsregio's, 2016.*

- Aangezien het niet mogelijk is de toekomstige instroom goed te voorspellen, moet een buffer worden aangelegd. Voor Noord-Brabant betekent dit zo'n 1500 opvangplekken, die wellicht niet direct nodig zijn, maar wel bij voorkeur op korte termijn kunnen worden ingericht.

Wat betekent dit voor Helmond?

Het COA heeft de Helmondse locaties onderworpen aan een eerste technische schouw. Daaruit blijkt dat geen van de Helmondse locaties op heel korte termijn geschikt te maken is voor opvang van vluchtelingen. Het voormalige Belastingkantoor vraagt de nodige technische aanpassingen en voor de braakliggende terreinen aan de Engelseweg en de Bosselaan dient de businesscase met de woningcorporaties te worden uitgewerkt alvorens de haalbaarheid te kunnen bepalen. Deze businesscases zijn nu nog niet gereed. De dalende instroom en daardoor veranderende actuele noodzaak van noodopvanglocaties zorgt ervoor dat we meer tijd hebben om deze businesscases verder en uitgebreider uit te werken. Daarmee behoren de Helmondse locaties tot de locaties die vanaf september as. door het COA nader zullen worden bekeken.

Ons college handhaaft zich op het standpunt dat we binnen dit vraagstuk graag onze verantwoordelijkheid nemen. In eerste instantie zullen onze locaties niet gebruikt worden om in de eerste, acute nood te voorzien. Wel achten wij het realistisch dat deze locaties een onderdeel zullen vormen van de gewenste buffer, en dat wij daarmee een locatie aanleveren die bij een toenemende instroom kan worden ingericht voor noodopvang. Daarmee verschuift de urgentie van noodzaak naar mogelijkheid. Wij houden de eerder aangeboden locaties in elk geval tot september beschikbaar. Dan komt het COA met een bijgesteld afwegingskader en ontstaat er ook voor de gemeente Helmond mogelijk een nieuw afwegingsmoment.

Deze ontwikkeling zet ons niet aan tot passiviteit. In de eerste helft van 2016 (tot en met 30 juni) hebben wij, mede door de inspanningen van de in Helmond actieve woningcorporaties, 104 van de 106 aan ons toegewezen statushouders kunnen huisvesten. Wij verwachten dat het totaal van 228 statushouders voor héél 2016 geen problemen oplevert. Omdat wij veel waarde hechten aan duurzame opvang, richten wij ons bovendien actief op de integratie van vluchtelingen. De regionale functie die Helmond inneemt voor het geven van NT2-onderwijs, onder meer in de oude Carolus-school, is daarvan een sprekend voorbeeld.

Mogelijke opvang op Landgoed Gulbergen

Vanuit de opgave binnen de subregio 'Brainport' heeft de gemeente Nuenen 'Landgoed Gulbergen' aan het COA aangeboden als locatie voor een mogelijke vluchtelingenopvang. Het gebied Gulbergen is eigendom van de Metropoolregio Eindhoven (MRE), waarvan ook Helmond onderdeel uitmaakt. Of er daadwerkelijk vluchtelingen op Gulbergen kunnen worden opgevangen is aan de gemeente Nuenen. Echter, Helmond heeft tijdens de besluitvorming binnen de MRE, bij monde van wethouder Stienen, duidelijk aangegeven dat het inrichten van een vluchtelingenopvang in onze ogen moet passen binnen de toekomstvisie van het gebied voor de langere termijn. Dit betreft de doelstelling om van Gulbergen een duurzaam landschapspark te maken, met ook ruimte voor sport en leisure. (Overigens behoort ook Gulbergen tot de mogelijke opvanglocaties waar pas vanaf september nader naar wordt gekeken.)

Daarnaast hebben wij zowel telefonisch als per brief bij de gemeente Nuenen aangedrongen op een zeer zorgvuldige communicatie binnen dit traject. Hoewel wij volledig onderschrijven dat het primaat voor de communicatie bij de gemeente Nuenen ligt (dit vanwege het feit dat het een mogelijke opvanglocatie op het grondgebied van Nuenen betreft), hebben wij in het bijzonder gewezen op de belangen van de Helmondse inwoners in de wijk Brandevoort. Zij wonen dichtbij de mogelijke opvanglocatie en moeten in onze optiek daarom zeker tot de groep direct omwonenden worden gerekend. Inmiddels vindt er nauwe ambtelijke afstemming plaats over de communicatie rondom de mogelijke vluchtelingenopvang op Gulbergen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en met deze brief bovendien antwoord te hebben gegeven op de op 2 juli jl. door de VVD gestelde raadvragen over dit thema.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester

de secretaris

I.b.